7/396

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı :B.02.0.002/ 2856
Konu :

ANKARA
15../5./2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :a) TBMM Başk.nın, 21.04.2003 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/396-1367-5497 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 22.04.2003 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-121-4/1760 sayılı yazısı.
c) Gümrük Müsteşarlığının 07.05.2003 tarih ve B.02.1.GÜM.0.06.00.19.571/10/11336 sayılı yazısı.
d) Dış Ticaret Müsteşarlığının 29.04.2003 tarih ve B.02.1.DTM.0.02.04.01.101/22304 sayılı yazısı.

Iğdır Milletvekili Sayın Dursun AKDEMİR'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği, 7/396-1367 esas no'lu yazılı soru önergesi cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek: İlgi (c) yazı ile (d) yazı ve eki Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

SORU 2: Iğdır'da vatandaşların mağduriyetinin giderilmesi için tekrar motorin ithaline izin vermeyi ve sınır ticareti yapılan mal ve hizmetlerin kapsamını genişletmeyi düşünüyormusunuz?

Sınır ticaretine ilişkin ithalat kotalarının belirlenmesinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın madde politikaları doğrultusunda 2000 yılından itibaren, her türlü yaş meyve-sebze, destekleme alımlarına tabi mallar, canlı hayvan ve hayvancılık ürünleri ile iç piyasa dengelerini bozacak nitelikteki mallara yer verilmemektedir.

Bununla birlikte; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Gümrük Müsteşarlığı tarafından yürütülen ortak bir düzenleme ile, Nahçıvan'da üretilen yaş meyve sebzenin belirli dönemlerde "yolcu beraberi" uygulaması kapsamında ülkemize girişine izin verilmektedir. Bu çerçevede, Nahçıvan vatandaşlarının beraberinde getirdikleri ürünü Iğdır'da satmak suretiyle kazandıkları parayla ihtiyaçları olan eşyayı yine bu İlimizden satın almalarına imkan tanıyan ve sınır ticaretine göre vergi yönünden Nahçıvan'lılar açısından daha yararlı olduğu düşünülen sözkonusu uygulamaya, Iğdır Valiliğinin görüşleri de dikkate alınarak, 2003 yılında da devam edilmesinde fayda mütalaa edilmektedir.

SORU 5: Sınırlı olanaklara sahip olan ve kaynak sıkıntısı yaşayan Iğdır İlimiz için hangi ekonomik olanakları yaratmayı düşünüyorsunuz?

Iğdır İlinin de içinde yer aldığı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'ne komşu ülkelere sınırı bulunan illerdeki gümrük hatlarında Sınır Ticaret Merkezleri (STM) Kurulmasına İlişkin 25/3/2003 tarihli ve 2003/5408 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 10 Nisan 2003 tarihli 25075 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu kapsamda; Iğdır İli Dilucu Gümrük Kapısı'nda da STM kurulması imkanı getirilmiştir.

Mezkur Karar ile: Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki ekonomik ve ticari faaliyetlere ivme kazandırılması ve böylece bölgedeki esnaf ve tacirler için komşu ülkelere sınır hattında tesis edilecek ticaret merkezleri vasıtasıyla ticaret yapmak suretiyle hem ihracatın artırılması ve hem de vergi kolaylıkları sağlanarak il ihtiyaçları dahilinde ithalat yapılması imkanı getirilmesi amaçlanmaktadır.

Karar'da ayrıca, bu illere komşu Erzurum, Muş, Bitlis, Siirt, Diyarbakır, Batman ve Adıyaman İllerinin de "mücavir il" kapsamında sözkonusu uygulamadan yararlanmalarına imkan sağlanmıştır.

Bahsekonu Karar'a İlişkin Uygulama Usul ve Esasları, Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Gümrük Müsteşarlığında yapılacak çalışmaların tamamlanmasını müteakip Valiliklere duyurulacaktır.

7/396

DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI

2003 Nisan

IĞDIR MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. DURSUN AKDEMİR TARAFINDAN SAYIN BAŞBAKANIMIZA TEVCİH EDİLEN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVABİ GÖRÜŞÜ İÇEREN NOT

SORU 1: Sınır ticaretine konu olan mal ve hizmetlerin sınırlandırılmasının ve motorin ithaline izin verilmemesinin sebepleri nelerdir?

Sınır ticareti uygulamaları esasen, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinden yapılan ihracatın arttırılması ve bu ihracat sayesinde bölgede sınai ve ticari gelişmenin sağlanması, ayrıca, sınır illerinin ihtiyaçlarının bir bölümünün ithalat yoluyla daha düşük maliyetle karşılanması ve bu bölgelere ekonomik canlılık getirilmesi amacıyla başlatılmıştır.

Ancak, 1997 yılında motorinin sınır ticaretinin kapsamına alınmasıyla birlikte, sözkonusu ticaret amacından uzaklaşmış ve ağırlıklı motorin olmak üzere, petrol ürünleri ithalatından oluşan bir ticaret şekline dönüşmüştür. Bu durum ise, sınır ülkelerinden Türkiye'ye standart dışı ve kalitesiz motorin girişine ve rafinerilerimizin eksik kapasiteyle çalışır hale gelmesine, ayrıca, petrol istasyonu işletmecilerinin hem mali yükümlülükleri açısından, hem de rafinerilere karşı sorumlulukları yönünden zor durumda kalmalarına neden olmuştur.

Ayrıca, 1997-1999 döneminde, sınır ticareti dahilinde müsaade edilen petrol ürünleri ithalatında, normal ithalata göre belirli oranda vergi indirimi uygulanması nedeniyle, bahsekonu ticaret yoluyla gerçekleştirilen motorin ithalatından devletimizin büyük miktarda vergi kaybı olduğu hesaplanmaktadır. Nitekim, Iğdır İli Dilucu Gümrük Kapısı'ndan Nahçıvan ile yapılan sınır ticareti irdelendiğinde, uygulama sadece taşıt üstü depolarda yapılan motorin ticareti şeklinde devam etmiş olup, motorin haricinde 1996-2002 döneminde sınır ticareti yoluyla herhangi bir ürünün ithalatı gerçekleşmemiştir.

Ayrıca, 2000-2002 döneminde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın bu konudaki hassasiyetleri dikkate alınarak tespit edilen il ihtiyaçları nihai listelerinde, hiçbir yetkili İle yaş meyve-sebze ürünü, destekleme alımlarına tabi ürünler, canlı hayvan ve hayvancılık ürünleri ile iç piyasa dengelerini bozacak nitelikteki mallara yer verilmemiştir.

Bu çerçevede, ülke ekonomisini rahatsız etmeye başlayan ve çeşitli meslek kuruluşlarının şikayetine yol açan 1997-1999 dönemindeki olumsuz gelişmelere son verilmesi amacıyla, 1999 yılında başta MGK Genel Sekreterliği, Başbakanlık ve Maliye Bakanlığı ile diğer ilgili kurumlarda gerçekleştirilen toplantılarda; ithalatta il ihtiyacı ölçütünün benimsenmesi, motorin ticaretinin kademeli olarak kaldırılması ve uygulamadan kaynaklanan her türlü haksız kazanç ve rekabetin önlenmesi, yerli üretimin zarar görmesinin engellenmesi ve uygulamanın vergi kaybına neden olacak şekilde yaygınlaştırılmasının önlenmesi ile bu uygulamanın zaman içinde tamamen ortadan kaldırılması için gerekli tedbirlerin alınması kabul edilmiştir.

Sonuç olarak; Milli Güvenlik Kurulu (MGK) Genel Sekreterliği'nin görüşü doğrultusunda sınır ticareti yoluyla yapılan motorin ithalatına 1 Eylül 2002 tarihi itibariyle tamamen son verilmiştir.

7/396

T.C.
BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
İhracat Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.DTM.0.02.04.01.101
KONU : Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVEDİ

29.04.03 22304

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Mehmet Ali ŞAHİN)

İLGİ: 24/4/2003 tarih ve B.02.0.002/2496 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları konusu; Iğdır Milletvekili Sayın Prof. Dr. Dursun Akdemir tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen yazılı soru önergesinde belirtilen ve Müsteşarlığımız görev alanına giren hususlara ilişkin görüşümüzü içeren not ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz olunur.

Tuncer KAYALAR
Müsteşar

EK: Not (2 sayfa)

T.C.
Devlet Bakanlığı ve
Başbakan Yardımcılığı
Tarih: 30.04.2003
Sayı: 2631

7/396

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.GÜM.0.06.00.19.571-10 .../.../2003
KONU: Soru Önergesi

07.05.03* 11336

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sn. Mehmet Ali ŞAHİN)

İLGİ : 24.04.2003 tarihli ve 2496 sayılı yazınız

İlgide kayıtlı yazınızda, bir örneği yazınız ekinde gönderilen Iğdır Milletvekili Sayın Dursun AKDEMİR'in 7/396-1367 esas no'lu yazılı soru önergesinde yer alan sorulara cevap olacak şekilde hazırlanacak yazının gönderilmesi istenilmiştir.

10.03.2000 tarihli ve 2000/364 sayılı ve "GİZLİ" ibareli Bakanlar Kurulu Kararı'nın 16 ncı maddesi "sınır ticareti yoluyla yapılacak ithalat ve ihracatın her aşamasında gerekli görülecek değişiklikleri yapmaya ve önlemler almaya, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya, madde politikaları dikkate alınarak gerektiğinde ürün/mal bazında ithalatı durdurmaya Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir" hükmünü amirdir. Bu itibarla, mezkur soru önergesinde yer alan 1 ve 2 numaralı soruların Dış Ticaret Müsteşarlığınca karşılanması uygun mütalaa edilmektedir.

3 numaralı soruda belirtilen hususlar İçişleri Bakanlığı'nın, 4 numaralı soruda belirtilen hususlar için Maliye Bakanlığı, 5 numaralı soruda belirtilen hususlar ise Hazine Müsteşarlığı'nın görev alanına girdiğinden, ilgide kayıtlı yazı ve eklerinin birer örneği İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı'na gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Doç. Dr. Nevzat SAYGILIOĞLU
Müsteşar

T.C.
Devlet Bakanlığı ve
Başbakan Yardımcılığı
Tarih: 12.05.2003
Sayı: 2856